

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

[zapisz się](#)

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Badania genetyczne - ile jest zubra w zubrze?

Jedynie duże stada zubrów nizinnej linii genetycznej znajdują się na terenie Polski - wynika z badań naukowców z Instytutu Biologii Ssaków PAN w Białowieży (Podlaskie), przeprowadzonych we współpracy m.in. z białoruskim parkiem narodowym "Puszcza Białowieska".

Zdaniem kierownika tego projektu, dr Małgorzaty Tokarskiej z Instytutu Biologii Ssaków PAN, w tej sytuacji konieczne jest podjęcie dyskusji i wypracowanie decyzji co do zasadności i ewentualnego sposobu ochrony czystości gatunkowej populacji żubra nizinnego w polskiej części Puszczy Białowieskiej.

Badania trwały kilka lat i dotyczyły czystości gatunkowej żubra z białoruskiej części Puszczy Białowieskiej.

Żyjące w Puszczy Białowieskiej żubry nie tworzą bowiem jednej dużej populacji. Na przebiegającej przez puszczy granicy obu krajów wciąż stoi płot (zbudowany w 1981 r.), który przeszkadza żubrom w swobodnej wędrówce. Żubry z polskiej części puszczy nie mają zatem kontaktów z osobnikami żyjącymi w białoruskiej części puszczy.

W przeszłości w Europie żyły dwa podgatunki żubra: żubr nizinny zwany też białowieskim, oraz żubr kaukaski, żyjący na Kaukazie. Po wyginięciu w naturze na początku XX wieku w Puszczy Białowieskiej, żubry przetrwały jedynie w ogrodach zoologicznych i zwierzyńcach.

Od początku procesu odtworzenia żubra w stanie dzikim, gatunek został podzielony na dwie linie genetyczne: niziną (białowieską) i nizinno-kaukaską, czystego genetycznie żubra kaukaskiego nie udało się bowiem odtworzyć. Wszystkie żubry wpisane do Księgi Rodowodowej Żubrów (rejestr wszystkich żyjących żubrów) podlegają temu podziałowi.

Jak powiedziała dr Tokarska, według najnowszych danych duże wolnożyjące stada żubrów nizinnych występują w Polsce (cztery stada powyżej 100 osobników) i na Białorusi (także cztery stada).

Z prowadzonych pod jej kierownictwem badań wynika jednak, że białoruska populacja żubra z Puszczy Białowieskiej posiada domieszkę genów żubra kaukaskiego. "Wyniki badań wskazują, że żubry z białoruskiej części Puszczy powinny być sklasyfikowane w księdze rodowodowej żubrów nie - jak dotychczas - jako przedstawiciele linii nizinnej, ale nizinno-kaukaskiej" - dodała dr Tokarska.

W jej ocenie, ponieważ większość pozostałych stad białoruskich powstała w oparciu o zwierzęta przybyłe z białoruskiej części Puszczy Białowieskiej, ich przynależność do danej linii powinna również zostać zweryfikowana poprzez badania genetyczne.

Choć polska i białoruska populacje żubra na terenie Puszczy Białowieskiej są odizolowane płotem, to ulega on jednak stopniowej dewastacji. Dlatego dr Tokarska zwraca uwagę, że możliwość połączenia się obu populacji żubra na obszarze całej Puszczy Białowieskiej - pochodzących z części polskiej i białoruskiej, stworzyłoby głównie problem dla żubra nizinnego, bo - jak wskazują prowadzone pod jej kierownictwem badania - jego ostatnie duże stada są jedynie w Polsce.

Dr Tokarska widzi zarówno pozytywne, jak i negatywne strony takiej sytuacji. Za pozytywne uważa potencjalne zwiększenie "średniej zmienności genetycznej" populacji żubra w Puszczy Białowieskiej.

"Ale jest także wiele uzasadnionych obaw przed połączeniem obu populacji, związanych np. z przypadkami depresji inbredowej (to obniżenie wigoru osobników powstałych z kojarzenia krewniaczego, skutkuje m.in. mniejszą zdolnością do adaptacji w nowych warunkach bytowania i spadkiem odporności na schorzenia - PAP) u żubrów linii nizinno-kaukaskiej" - powiedziała.

Dlatego dr Tokarska uważa za konieczne podjęcie dyskusji i wypracowanie decyzji, czy zasadna jest, a jeśli tak, to w jaki sposób ochrona czystości gatunkowej "ostatniej największej na świecie, wolnożyjącej populacji żubra nizinnego" z polskiej części Puszczy Białowieskiej.

"W przypadku ewentualnego połączenia się obu populacji żubra na obszarze całej puszczy, największe żyjące dziko stado żubra linii białowieskiej na świecie formalnie przestanie istnieć" - podkreśliła. Obawia się, że w takiej sytuacji europejski żubr nizinny, którego - po wyginięciu w naturze - udało się odtworzyć, "mógłby znów skończyć jako relikw w rezerwach i hodowli zamkniętej".

Populacja żubra w białoruskiej części Puszczy Białowieskiej liczy ok. 360 osobników i jest mniejsza niż w polskiej części, gdzie obecnie jest ok. 500 osobników.

Badania finansowane były przez Narodowe Centrum Nauki, a prowadzone we współpracy z Parkiem Narodowym „Puszcza Białowieska” (Białoruś), Muzeum i Instytutem Zoologii PAN oraz Instytutem Ekologii i Ewolucji Rosyjskiej Akademii Nauk.

Źródło: <http://www.naukawpolsce.pap.pl>
<https://laboratoria.net/aktualnosci/17702.html>

29-05-2026

[Susza/ Ulewne deszcze i fale upałów to dwie strony zmiany klimatu](#)

Wynika z danych IMGW-PIB.

29-05-2026

Wypalenie rodzicielskie może być poprzedzone spadkiem ciekawości

Wykazało badanie Uniwersytetu SWPS.

29-05-2026

Studenci z Wrocławia pracują nad komunikacją opartą na falach...

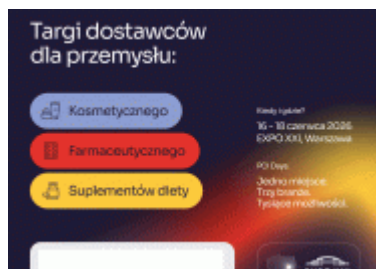
Czy możliwa jest komunikacja bez użycia głosu i ruchu?

29-05-2026

Sztucznej inteligencji brakuje „iskry” i smaku badawczego

Są jeszcze miejsca, gdzie modele AI przegrywają w starciu z ludzkim intelektem.

29-05-2026

Już za 3 tygodnie branża spotka się na PCI

Days 2026

W dniach 16-18 czerwca 2026 r. w EXPO XXI Warszawa

21-05-2026

Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej

Resort nauki udostępnił go.

21-05-2026

Kleszcz to tylko pośrednik

Krętki Borrelia to częściowo „prezent” od gryzoni i ptaków.

21-05-2026

Pod względem leczenia czerniaka Polska w czołówce Europy

W ciągu 8 lat przeżywalność pacjentów z tym nowotworem wzrosła o 20 proc.

Informacje dnia: [Susza/ Ulewne deszcze i fale upałów to dwie strony zmiany klimatu](#) [Wypalenie](#)

[rodzicielskie może być poprzedzone spadkiem ciekawości Studenci z Wrocławia pracują nad komunikacją opartą na falach mózgowych Sztucznej inteligencji brakuje „iskry” i smaku badawczego](#)
[Już za 3 tygodnie branża spotka się na PCI Days 2026 Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej Susza/ Ulewne deszcze i fale upałów to dwie strony zmiany klimatu Wypalenie](#)
[rodzicielskie może być poprzedzone spadkiem ciekawości Studenci z Wrocławia pracują nad komunikacją opartą na falach mózgowych Sztucznej inteligencji brakuje „iskry” i smaku badawczego](#)
[Już za 3 tygodnie branża spotka się na PCI Days 2026 Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej Susza/ Ulewne deszcze i fale upałów to dwie strony zmiany klimatu Wypalenie](#)
[rodzicielskie może być poprzedzone spadkiem ciekawości Studenci z Wrocławia pracują nad komunikacją opartą na falach mózgowych Sztucznej inteligencji brakuje „iskry” i smaku badawczego](#)
[Już za 3 tygodnie branża spotka się na PCI Days 2026 Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej](#)

Partnerzy